

GEMEENTE. SUPPLEMENT 10

[KERK OPBOUWENDE BEDIENING] FEITEN VERZAMELEN VOOR ADVISEREN

Introductie. Voordat een christen advies aan een ander kan geven, moet hij eerst goed leren observeren, luisteren en vragen stellen. Alleen nadat hij voldoende feiten verzameld heeft, zal hij in staat zijn goed advies te geven en een ander te helpen een goed besluit te nemen.

Het boek Spreuken bevat de volgende wijze waarheden met betrekking tot observeren, luisteren en vragen stellen:

1. Leer mensen te observeren.

Ontdek en bespreek. Hoe kunnen dingen die je observeert (ziet) je helpen feiten te verzamelen met het oog op adviezen geven?

(1) Observeer de levensstijl en het gedrag van mensen.

Lees Spreuken 24:30-34. Het zegt, “Ik ging langs de akker van een luiaard, ja, langs de wijngaard van een mens zonder verstand. En zie, hij was helemaal vol gegroeid met netels, distels bedekten zijn oppervlak, en zijn stenen muur was afgebroken. Toen ik het zelf aanschouwde, nam ik het ter harte, ik zag het en nam vermaning aan; een beetje slapen, een beetje sluimeren, een beetje liggen met gevouwen handen, zo komt uw armoede over u als een wandelaar en uw gebrek als een gewapend man.” Door goed op te letten hoe mensen leven (werken of niet werken), leer je lessen uit wat je observeert. Bijvoorbeeld, door te letten op het leven van een luiaard, leer je waarom hij arm geworden is.

(2) Observeer het welzijn (de conditie) van mensen.

Lees Spreuken 27:23. Het zegt, “Zorg ervoor dat u uw schapen goed kent, richt uw hart op de kudden.” Let voortdurend op de conditie (het welzijn) van de mensen die aan je zorg toevertrouwd zijn (i.e. je schapen). Let op hun fysieke, emotionele, sociale en geestelijke toestand. Stel jezelf vragen als:

- “Hoe raakt zijn ziekte hem en zijn gezin?”
- “Waarom heeft hij een emotionele ineenstorting (burnout) meegemaakt?”
- “Waarom vinden mensen het moeilijk om met hem om te gaan?”
- “Waarom blijft hij weg van de bijeenkomsten van de gemeente?”

Door te letten op de toestand van mensen die aan je zorg zijn toevertrouwd, ben je beter in staat om hen te adviseren of te helpen.

(3) Observeer de non-verbale communicatie van mensen.

Lees Markus 3:4-5.

Non-verbale communicatie betekent gevoelens en houdingen zonder woorden communiceren.

- Let op de uitdrukkingen op zijn gezicht. Dikwijls reageren mensen met verschillende gezichtsuitdrukkingen en gedrag op specifieke gebeurtenissen: Misschien drukt zijn gezicht boosheid, haat, weerspanning, weerstand, vrees, angst, schok, bezorgdheid, onzekerheid, depressie, stress, onenigheid, verbazing, vreugde, enz. uit.
- Let op de bewegingen van zijn handen, schouders en voeten.
- Hoe zit, staat of loopt hij?
- Hoe handelt hij en hoe reageert hij in verschillende omstandigheden?
- Ook de toon van zijn stem kan verschillende gevoelens, emoties en houdingen uitdrukken.
- Misschien kijkt hij met zijn ogen naar de grond, of schieten ze van links naar rechts.
- Schouders kunnen onverschilligheid of onkunde uitdrukken.
- Handen kunnen nervositeit of intensiteit uitdrukken.
- Soms lijkt het alsof hij met zijn lichaam aan een kleerhanger hangt.
- Af en toe ruik je zweet veroorzaakt door vrees of nervositeit.
- Zijn gedrag kan onverschilligheid, roekeloosheid, onwilligheid of bezorgdheid uitdrukken.
- Zijn daden of gebrek aan daden kunnen acceptatie of verwerping communiceren,

Het doel met het observeren van non-verbale communicatie. Je mag nooit de non-verbale communicatie van de ander gebruiken om hem te oordelen (beoordelen). Je conclusie kan fout zijn. Zijn non-verbale communicatie zou je moeten aansporen om geschikte vragen te stellen en uit te vinden of bepaalde gevoelens, emoties of houdingen aanwezig zijn.

Het doel van het gebruiken van non-verbale communicatie. Zorg ervoor dat je eigen non-verbale communicatie de ander nooit in verwarring of onzekerheid brengt. Het moet juist de ander persoon helpen en aanmoedigen om openlijk met je te praten. De honderden spiertjes in je gezicht kunnen trots, vooroordeel, verwerping, afkeuring, enz. communiceren. Gebruik dus nooit non-verbale communicatie voor je eigen doelen.

2. Leer naar mensen te luisteren.

Ontdek en bespreek. Hoe kunnen dingen die je hoort je helpen feiten te verzamelen met het oog op adviezen geven?

(1) Luister met het doel te begrijpen.

Lees Spreuken 13:15; 27:25. Het zegt, “Goed verstand (of inzicht) geeft gunst.” Hoe beter je luistert, hoe meer inzicht je krijgt. Hoe beter je luistert, des te meer de andere persoon het gevoel krijgt dat je alles wilt horen wat hij te zeggen heeft. Hoe beter je luistert, hoe meer je de ander toont dat je hem serieus neemt, probeert te begrijpen en accepteert.

Er is een verschil tussen horen wat de andere persoon zegt en begrijpen wat hij wil zeggen (en daardoor inzicht krijg in zijn onderliggende probleem). Een persoon kan zijn woorden goed kiezen ten einde zijn werkelijke probleem te verbergen, omdat hij bang is of omdat hij een verborgen motief heeft. Het doel van goed luisteren is om te begrijpen wat de andere persoon zegt of inzicht te krijgen in zijn situatie of onderliggende probleem.

(2) Luister voordat je spreekt.

Lees Spreuken 18:13,15. Het zegt, “Wie antwoord geeft voordat hij geluisterd heeft, het is hem tot dwaasheid en schande. Het hart van verstandigen verwerft kennis, en het oor van wijzen zoekt kennis.” Je hoort geen adviezen te geven voordat je goed geluisterd hebt. Luister eerst wat de ander te zeggen heeft, probeer de hoofdzaken te onderscheiden en verwerf inzicht in wat er aan de hand is. Luister voordat je spreekt!

(3) Luister naar beide kanten van een zaak.

Lees Spreuken 18:17. Het zegt, “Wie de eerste is in Zijn rechtszaak, lijkt rechtvaardig te zijn, maar dan komt zijn naaste en doorgrondt (vraagt hem uit, betwist) hem.” Als er een conflict is of een verschil van mening bestaat, dan is het dwaas om alleen naar één persoon te luisteren. Zijn kant van de zaak kan eenzijdig, overdreven of verdraaid zijn. Niet de andere kant van de zaak aanhoren zou onbillijk tegenover de tweede persoon zijn. Door naar beide kanten van de zaak (conflict) te luisteren, verwerf je feiten, breng je de zaak in perspectief en blijf je billijk in je adviezen. Luister naar beide kanten voordat je advies geeft.

(4) Luister, maar geloof niet alles wat je hoort.

Lees Spreuken 14:15. Het zegt, “Een onverstandige gelooft elk woord, maar een schrandere let op zijn schreden.”

Bij een conflict tussen twee mensen wordt er dikwijls geroddeld. Het is dwaas om iets te geloven alleen maar op horen zeggen of observeren. Luister nooit naar roddel (kwaadspreken), maar spreek met beide partijen en stel vragen. Laat beide partijen hun kant van de zaak zo duidelijk mogelijk uitspreken.

Het is ook dwaas om een mening te vormen van de motieven van de ander alleen op basis van een paar bekende feiten. Luister veel, observeer veel en stel genoeg vragen, zodat je zoveel mogelijke feiten weet voordat je advies geeft.

3. Leer vragen te stellen.

Introductie. Soms hebben mensen veel moeite om hun gedachten, motieven en pijnlijke ervaringen uit te spreken. Leer vragen stellen die de ander persoon helpt om te delen wat op zijn hart ligt.

Ontdek en bespreek. Hoe kunnen vragen je helpen om feiten te verzamelen met het oog op adviezen geven?

Aantekeningen.

(1) Stel vragen met het doel om feiten te verzamelen.

Lees Spreuken 25:2. Het zegt, “Het is ... de eer van koningen een zaak te doorgronden.” Blijf vragen stellen totdat je de feiten weet en de factoren begrijpt voordat je advies geeft.

(2) Stel wedervragen met het doel om onoprechtheid aan het licht te brengen.

Lees Matteüs 21:24. Jezus antwoordde en zei tegen hen: “Ik zal u ook één ding vragen; als u Mij dat zegt, zal Ik u ook zeggen met welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.” Soms is de beste benadering de vraag van de ander met een wedervraag te beantwoorden. Jezus deed dat omdat hij wist dat zij Hem in Zijn woorden wilden vangen. Hij wist wat in hun hart speelde en daarom stelde Hij een wedervraag om hen in hun eigen val te laten lopen. Hij dwong hen een antwoord te geven dat hun huichelarij zou blootleggen. Leer wedervragen te stellen.

(3) Stel vragen om de andere persoon aan het denken te zetten.

Lees Lukas 10:26-28. Jezus zegt, “Wat staat er in de Wet (de Bijbel) geschreven? Wat leest u daar?” Het is altijd een verzoeking om zelf een antwoord te geven dan de ander te helpen zelf na te denken en een antwoord te vinden op zijn vraag! Jezus daagde de ander persoon uit om te ontdekken wat er in de Bijbel over zijn vraag geschreven staat. Hij daagde mensen uit om de Bijbel te gebruiken, zelf antwoorden in de Bijbel te vinden en zodoende zelf tot een verantwoorde overtuiging te komen. Gods Woord is altijd meer overtuigend dan jouw adviezen! Help de ander steeds om zijn eigen antwoorden in de Bijbel te vinden, om zelf de waarheid in de Bijbel te ontdekken en zo zijn eigen persoonlijke overtuigingen op te bouwen. De waarheid die hijzelf in de Bijbel ontdekt, zal hij beter begrijpen en ook langer onthouden!

4. Leer wijsheid te verwerven door de Bijbel te lezen en te bestuderen.

Onderwijs. Wat leert de Bijbel over Gods soevereiniteit en de openbaring van Gods wil?

Een christen gelooft dat God soeverein in Zijn schepping is en dat God een plan heeft voor Zijn schepping, voor mensen en voor gebeurtenissen. Maar God heeft niet Zijn hele plan met het universum of met de geschiedenis van de mensheid geopenbaard. Jesaja 55:9 zegt, “Want zoals de hemel hoger is dan de aarde, zo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan uw gedachten.” Er zijn veel dingen die God niet geopenbaard heeft en ook niet zal openbaren aan

ons. Over het algemeen openbaart God niet wat er in onze levens in de toekomst gaat gebeuren. Maar wij hoeven de toekomst niet te vrezen, “want alle dingen werken mee ten goede voor hen die God liefhebben, die overeenkomstig Zijn voornemen geroepen zijn” (Romeinen 8:28). God is soeverein in Zijn macht, maar ook soeverein in Zijn liefde!

Alles wat God belangrijk vindt voor ons om te weten, te doen en te zijn, heeft Hij al geopenbaard door de profeten in het Oude Testament, door Jezus Christus en door de apostelen in het Nieuwe Testament. Deuteronomium 29:29 zegt, “De verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen, tot in eeuwigheid, om al de woorden van deze wet te doen.” Gods geopenbaarde wil bestaat uit specifieke onderwijzingen en algemene onderwijzingen.

5. Leer adviezen te geven.

Onderwijs. Advies geven betekent een ander te helpen om meer feiten te verzamelen die hem helpen om zijn eigen besluit te nemen.

Help dus de andere mens om de waarheden en principes in de Bijbel aangaande het onderwerp van bespreking te ontdekken en te begrijpen. Help hem om te onderscheiden welke zaken echt belangrijk zijn voor zijn besluit. Help om de gevolgen van zijn eventuele besluit voor A of B goed te doordenken. “Als je kiest voor A, wat zijn dan de gevolgen? En als je kiest voor B, wat zijn dan de gevolgen?”

Advies geven betekent niet om hem te vertellen wat *jij* in dergelijke omstandigheden gedaan zou hebben. Zeg nooit, “Ik zou dit of dat doen.” Omdat jij een leider bent, zal hij geneigd zijn jou keuze of advies te volgen. Jouw keuze is niet automatisch Gods keuze voor hem! En jouw besluit is niet vanzelfsprekend het besluit dat God behaagt. De andere persoon moet 100% verantwoordelijkheid voor zijn eigen keuzes en besluiten aanvaarden en ook 100% de verantwoordelijkheid voor de gevolgen van zijn keuzes en besluiten dragen. Anders zal hij *jou* de schuld geven voor een “verkeerd” advies als dingen verkeerd uitpakken.

Advies geven betekent dat je hem verantwoordelijk houdt voor zijn eigen keuzes en besluiten en accepteer dat God het laatste woord heeft in hoe Hij de ander persoon leidt. Jou verantwoordelijkheid is om hem te helpen om de feiten, de waarheden en de gevolgen goed te doordenken en zijn verantwoordelijkheid is om de keuze te maken of het besluit te nemen! Zelfs al maakt hij een keuze of neemt hij een besluit dat anders is dan jij zou gedaan hebben, toch moet je hem blijven accepteren als een broeder die onder Gods gezag leeft.